

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΑΙ

ΥΠΟ Α. Δ. Κ.

Κύριον χαρακτηριστικόν τῆς μεταπολεμικῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας, κατὰ τὰς σχέσεις τῆς ἐξ ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν μετὰ τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ τῶν ἐντεῦθεν ἀπορρυσσῶν ὑποχρεώσεων πρὸς διενέργειαν ἐξωτερικῶν πληρωμῶν, ὑπῆρξεν ἡ τεραστία ἐλλειμματικότης τοῦ ἐμπορικοῦ αὐτῆς ἰσοζυγίου. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1948 μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1951 ἡ ἐλλειμματικότης αὕτη εἶναι τῆς τάξεως μεγέθους τῶν 300 ἑκατομμυρίων δολλαρίων κατὰ μέσον ὄρον. Εἰς συγκεκριμένους ἀριθμοὺς ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου τῆς Ἑλλάδος μεθ' ὄλων τῶν ξένων χωρῶν ἀπὸ τὸ 1948 καὶ ἐντεῦθεν παρουσιάζεται ὡς κάτωθι :

(Εἰς ἑκατομ. δολλαρίων)

Ἔτη	Ἐξαγωγαὶ	Εἰσαγωγαὶ	Ἐλλειμμα
1948	89,4	392,1	302,7
1949	83,4	373,8	290,4
1950	85,1	397,7	312,6
1951	102,3	431,6	329,3
1952	115,0	274,7	159,7

Οἱ λόγοι τῆς τεραστίας ταύτης ἐλλειμματικότητος εἶναι γνωστοὶ καὶ δεόν να συνοψισθοῦν εἰς τὰ ἑξῆς :

α) Μείωσις τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς κατὰ τὰ πρῶτα μεταπολεμικὰ ἔτη.

Αὕτη εἶχε διπλοῦν ἀποτέλεσμα : ἀφ' ἑνὸς ἀνεπάρκειαν παραγωγῆς ἀγαθῶν πρὸς ἐπιτόπιον κατανάλωσιν καὶ ἐπενδύσεις, ἔναντι ἠδησμένων ἀναγκῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἱκανοποίησις ἐπέβαλε τὴν πραγματοποιήσιν μεγαλυτέρων εἰσαγωγῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἠλαττωμένην, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ προπολεμικὰ ἔτη, παραγωγὴν ἐξαγωγίμων προϊόντων, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀδυναμίαν ἀποκτήσεως ἐπαρκῶν συναλλαγματικῶν πόρων ἐκ τοῦ παράγοντος τῶν ἐξαγωγῶν. β) Ἡ δυσμενὴς

τροπὴ τῶν ὄρων ἐμπορίου διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἣτις ἐσημειώθη μεταπολεμικῶς. Ἡ πτώσις δηλονότι τῶν τιμῶν τῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς ξένας ἀγοράς, με ἀντιστοίχως δυσανάλογον ὑπερτίμησιν τῶν εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων, ὑπῆρξεν ἕτερος παράγων βαρύνων δυσμενῶς εἰς τὴν πλάστιγγα τῶν ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν πληρωμῶν αὐτῆς πρὸς τὰς ξένας χώρας. γ) Ἡ ἀπώλεια σημαντικῶν ἀγορῶν τῶν ἐλληνικῶν προϊόντων, ὡς αἱ ἀγοραὶ τῆς κεντρικοανατολικῆς Εὐρώπης, ἦτο ἕτερος, ἀλλὰ σημαντικὸς λόγος, συντελῶν εἰς τὴν διαπιστουμένην ἐλλειμματικότητα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου.

Ἐνεκα τῶν ἀνωτέρω λόγων ἡ ἐξάρτησις τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἐκ τῆς ξένης βοήθειας ὑπῆρξε καθ' ὄλην τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον τεραστία καὶ κατ' ἀναλογίαν πολὺ μεγαλυτέρα τῆς ἐξαρτήσεως οἰασθήποτε ἄλλης εὐρωπαϊκῆς χώρας. Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως αὐτῆς ἡ ἐξωτερικὴ ἐμπορικὴ συναλλαγματικὴ πολιτικὴ ἦτο ἐπὶ μακρὸν ὑποχρεωμένη νὰ ἐφαρμόζη μεθόδους, αἱ ὁποῖαι ἀπέφερον μερικὴν ἀνακούφισιν καὶ μερικὴν λύσιν εἰς τὸ ὑφιστάμενον πρόβλημα. Αἱ μέθοδοι, εἰς γενικωτάτας γραμμάς, αἵτινες ἐφηρμόσθησαν, ὑπῆρξαν αἱ ἑξῆς :

α) Προγραμματισμός, ποσοτικοὶ περιορισμοὶ καὶ ἀπαγορεύσεις εἰσα-

γωγών. Αί εισαγωγαι διενηργούντο κατ' αρχήν ἐπὶ τῇ βάσει ἐτησίως καταρτιζόμενου προγράμματος, εἰς τὸ ὁποῖον ἕμως συνεχῶς ἐπεφέροντο τροποποιήσεις, ἀναλόγως τῶν ἐξελισσομένων συνθηκῶν. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ προγράμματος τῶν εισαγωγῶν ἐπραγματοποιεῖτο διὰ τῆς ταυτοχρόνου ἐφαρμογῆς ποικίλων καὶ αὐστηρῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν ἐπὶ τῶν εισαγωγῶν, πρὸς ἐξοικονομήσιν συναλλάγματος.

β) **Ἐνίσχυσις τῶν ἐξαγωγῶν, ὑψηλὸν κόστος, ὑπερεκτίμησις τῆς δραχμῆς, παθητικότητες, πριμοδοτήσεις, ἐμπορικαὶ συμφωνίαι.** Συνεχεῖς κατεβλήθησαν προσπάθειαι πρὸς τόνωσιν τῶν ἐξαγωγῶν διὰ τῆς λήψεως μέτρων ἀποβλεπόντων τόσον εἰς τὴν αὐξήσιν ποσοτικῶς τῆς ἐγχωρίας παραγωγῆς τῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων, ὅσον καὶ πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεως των ἀπὸ ἀπόψεως τιμῶν καὶ προσφοράς εἰς τὰς ξένας ἀγοράς.

Ὡς εἶναι γνωστὸν, σοβαρὸν πρόβλημα διὰ τὰς ἐξαγωγὰς ἀνέκυπτεν ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ κόστους τῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ καθιστᾷ δυσχερῆ τὴν ἀνταγωνιστικὴν αὐτῶν θέσιν εἰς τὰς ξένας ἀγοράς, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὁμοειδῆ προϊόντα ἄλλων χωρῶν. Τὸ πρόβλημα τοῦτο συνεδυσάσθη καὶ πρὸς τὴν σχέσιν τῆς ἰσοτιμίας τῆς δραχμῆς πρὸς τὰ ξένα νομίσματα.

Εἶναι γεγονόςὸς ὅτι μέχρι καὶ τῆς τελευταίας συναλλαγματικῆς ἀναπροσαρμογῆς ὑφίστατο, σχεδὸν συνεχῶς, ἐπίσημος **ὑπερεκτίμησις τῆς ἐξωτερικῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς.** Αὕτη, ἀπὸ μὲν τῆς ἀπόψεως τῶν εισαγωγῶν εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ διατηρῆ χαμηλὰς εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀγορὰν τὰς τιμὰς τῶν εισαγομένων ἐμπορευμάτων, ἂν καὶ κατὰ τὰς περιόδους στενότητος τὰ ὑπερβολικὰ κέρδη τοῦ εισαγωγικοῦ ἐμπορίου ἐξουδετέρουν ἐν πολλοῖς τὴν ἐκ τῆς ὑπερεκτιμήσεως τῆς δραχμῆς ἀναμενομένην συμπίεσιν τῶν τιμῶν τοῦ ἐσωτερικοῦ.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἐξαγωγὰς, ἡ ὑπερεκτίμησις τῆς ἐξωτερικῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς εἶχε τὸ ἀντίστροφον ἀποτέλεσμα, ἦτοι ἐπιδεινώσιν τοῦ προβλήματος τοῦ ὑψηλοῦ κόστους τῶν ἐξαγωγίμων ἐλληνικῶν προϊόντων, καθιστώσα ταῦτα ἔτι ἀκριβώτερα εἰς τὰς ξένας ἀγοράς.

Θὰ πρέπει, ἐν τούτοις, νὰ παρατηρηθῆ ἑνταῦθα ὅτι ἡ ὑπερεκτίμησις τῆς δραχμῆς δὲν ἦτο ὁ μόνος, οὔτε καὶ ὁ σπουδαιότερος, λόγος τῆς ἀκριβείας τῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων. Ὑπάρχουν ἄλλα αἷτια, περισσότερο ὀργανικὰ, σχέσιν ἔχοντα μὲ τὰς ποικίλας ἐπιβαρύνσεις τῆς ἐλληνικῆς παραγωγῆς ἀπὸ μὴ ἀπολύτως παραγωγικὰς δαπάνας ἢ ἀκόμη καὶ δυσανάλογον ἄνοδον τῆς ἀξιουμένης ἀμοιβῆς ἐνίων συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς. Ἡ ὀριστικὴ δὲ λύσις τοῦ προβλήματος τῶν τιμῶν τῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων ἐγκτεται ἀκριβῶς εἰς τὴν συμπίεσιν τῶν ὀργανικῶν τούτων συστατικῶν τοῦ κόστους στοιχείων καὶ ἐπομένως, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγικότητος.

Ἐνεκα τῶν ἀνωτέρω λόγων, παρέστη ἀνάγκη κατὰ τὸ παρελθὸν νὰ παρασχεοῦν διάφοροι διευκολύνσεις εἰς τὰ ἐξαγωγίμα προϊόντα, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ ἀναγνώρισις παθητικότητος καὶ αἱ πριμοδοτήσεις ὑπῆρξαν κύρια μέσα πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἐξαγωγικῆς προσπάθειας. Τελευταίως, κατὰ τὸ 1952, ἐσημειώθη ἐξέλιξις εἰς τὰς μεθόδους ταύτας, διὰ τῆς εἰς σημαντικὸν βαθμὸν ἀντικαταστάσεως τῶν παθητικότητων, ὡς ἐφηρομόζοντο διὰ τοῦ συστήματος τῶν ἰδιωτικῶν ἀνταλλαγῶν. δι' ἀμέσου πριμοδοτήσεως τῶν ἐξαγομένων παθητικῶν προϊόντων, τῶν σχετικῶν πόρων ἐξευρισκομένων διὰ τῆς ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ἐπὶ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν εισα-

γομένων έμπορευμάτων. Τοιουτοτρόπως, από άπόψεως συναλλαγματικής ίσοτιμίας τής δραχμής τó ισχύον κατ' ούσίαν έν τή πράξει σύστημα απέβη σύστημα **πολλαπλών τιμών συναλλάγματος**.

Επίσης, δέον νά μνημονευθῆ, ότι καθ' όλην τήν μακράν ταύτην περίοδον, ιδιαιτέρως δέ κατά τó έτος 1952, μέγιστα κατεβλήθησαν προσπάθειαι υπό τής έξωτερικής έμπορικής πολιτικής όπως κατά τήν σύναψιν έμπορικών συμφωνιών μετά τών ξένων χωρών έπιτυγχάνεται ή εύνοϊκωτέρα μεταχειρίσεις τών έξαγωγίμων έλληνικών προϊόντων και ή τοποθέτησις όσον τó δυνατόν μεγαλυτέρων ποσοτήτων έξ αυτών εις τās ξένας χώρας.

Κατά τήν διάρκειαν τού 1952 αί άνωτέρω εκτεθεισαι συνθήκαι μεταβάλλονται ούσιωδώς. Η βελτίωσις τού έμπορικού ίσοζυγίου, και κατά συνέπειαν τής όλης συναλλαγματικής θέσεως τής χώρας, έπέρχεται ταχύτατα. Τó έλλειμμα τού έμπορικού ίσοζυγίου, από δολάρια 329,3 έκατ. όπου άνήλθε κατά τó 1951 (maximum μεταπολεμικής περιόδου), περιορίζεται εις τó ήμισυ, ήτοι εις δολλ. 159,7 έκατ. Η άπότομος αύτη πτώσις τού έλλείμματος τού έμπορικού ίσοζυγίου οφείλεται, κυρίως και κατ' έξοχήν, εις τήν μείωσιν τών εισαγωγών, αίτινες υποβιβάζονται από δολάρια 431,6 έκατ. τó 1951 εις δολλ. 274,7 έκατομ. τó 1952 και όλιγώτερον εις τήν αύξησιν τών έξαγωγών αίτινες άνέρχονται τó 1952 εις δολλ. 115 έκατομ. έναντι δολλ. 102 τού 1951.

Λόγοι τής τοιαύτης άποτόμου έπί τās βελτίω έξελίξεως τού έμπορικού ίσοζυγίου τής χώρας δύνανται νά θεωρηθούσιν οί κάτωθι :

1. Η ΑΥΞΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Διά τής συμβολής τής άμερικανικής βοήθειας, τής χορηγηθείσης εις τήν χώραν έπί σειράν έτών, και τής όποίας μέρος μόν άπερρόφησαν αί στρατιωτικά δαπάναι τής χώρας αλλά και μέρος διετέθη διά παραγωγικούς σκοπούς, καθώς επίσης και διά τής τεραστίας προσπάθειας ήτις κατεβλήθη υπό τού έλληνικού πληθυσμού, ή έγχωρία παραγωγή έξίχθη, βαθμηδόν, εις έπίπεδα δυνάμενα νά καλύψουν εις πολύ σημαντικόν βαθμόν τās έγχωριους ανάγκας, έν συγκρίσει πρós τά πρώτα μεταπολεμικά έτη.

Τά άποτελέσματα τής προσπάθειας ταύτης πρós παραγωγικήν ανάπτυξιν είναι ισχυρώς εκδήλα και κατά τά έτη 1951 και 1952. Είναι γνωστόν πρós τούτοις, ότι εις τινας κλάδους γεωργικούς και βιομηχανικούς ή παραγωγή έφθασεν εις έπίπεδα τοιαύτα ώστε, όχι μόνον νά μη έπιτυγχάνεται ή διάθεσις τών προϊόντων αλλά και νά δημιουργούσνται μεγάλα άποθέματα. Τοιουτοτρόπως, αί εισαγωγαι τής έλληνικής οικονομίας από άπόψεως καταναλωτικών αγαθών ήτο φυσικόν νά μη είναι κατά τó τελευταίον έτος 1952 τής τάξεως μεγέθους τών έτών τού 1948 έως 1950.

2. ΕΠΑΡΚΗΣ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ

Τó εισαγωγικόν έμπόριον δέν προέβλεψε τήν τοιαύτην έξέλιξιν τής έγχωρίου παραγωγής. Έχον δέ ύπ' όψιν του πάντοτε τήν περίοδον τών στενοτήτων, τήν όποιαν διήνυσεν ή έλληνική οικονομία, και τó γεγονός ότι διετέλει αύτη υπό καθυστώσιν έναλλαζομένων και άπροβλέπτων περιορισμών τών εισαγωγών, προέβαινε μέχρι και τού 1951 εις παραγγελίας εις τó άνώτατον δυνατόν όριον διά τής άπορ-

ροφήσεως δλων των συναλλαγματικων πόρων οι οποιοι ετιθεντο εις την διαθεσην του δια την εισαγωγην εμπορευματων. Η εισαγωγικη αυτη κίνησις συνετέλεσεν, αφ' ενός μεν εις τον επαρκη ανεφοδιασμον της οικονομίας δι' εμπορευματων εισαγομένων εκ του εξωτερικοϋ, αφ' ετέρου δε εις την συνέχισιν μέχρι και του 1952 ενός ισχυροϋ ρεύματος εισαγωγών (pipe line), κατά τρόπον ωστε αι νέαι παραγγελιαί και πιστώσεις του 1952 αποτόμως να παρουσιάσουν κάμψιν, λόγω της πλήρους επαρκείας ητις εσημειώθη, τόσον από απόψεως παραγομένων εγχωρίων αγαθών, όσον και από απόψεως εισαγομένων αγαθών, κατά το έτος τουτο.

3. ΚΑΜΨΙΣ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΤΙΜΩΝ

Κατά το έτος 1952 εσημειώθη κάμψις των διεθνών τιμών, επακολοθησασα την σοβαράν υπερτίμησιν την σημειωθεϊσαν ένεκα του Κορεατικου πολέμου, ητις κάμψις ειχεν ως αποτέλεσμα την διάθεσιν μικροτέρων ποσοτήτων συναλλάγματος δια την εισαγωγην του αυτου κατά μονάδα όγκου εμπορευματων.

4. ΜΕΙΩΣΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Κατά τα προηγηθέντα μεταπολεμικά έτη σημαντικόν μέρος των εισαγωγών άντεπροσώπευεν ή εισαγωγή κεφαλαιακων αγαθών. Αι εισαγωγαι της κατηγορίας αυτης περιωρίσθησαν σημαντικώς κατά το 1952, λόγω της μειώσεως της άμερικανικης βοήθειας, και κατά συνέπειαν επέδρασαν αναλόγως μειωτικώς και επί του συνολικοϋ όγκου και της αξίας των εισαγωγών.

5. ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΜΕΙΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

α) *Μείωσις της ζητήσεως.* Αυτή καθ' έαυτην ή μείωσις της άμερικανικης βοήθειας απέτέλεσε παράγοντα όστις ως άμεσον επίδρασιν έσχε την μείωσιν, άντιστοίχως, των εκ ταύτης δημιουργουμένων εισοδημάτων, και επομένως μείωσιν της ζητήσεως, ητις έσχε σχετικην επίδρασιν επί των εισαγωγών.

β) *Η διάθεσις συναλλάγματος και αι πιστώσεις προς το εισαγωγικόν έμπόριον.* Η μείωσις της άμερικανικης βοήθειας, ως παράγων εξεταζόμενος τελικώς καθ' έαυτόν, έσχεν άνμφισθητήτως και άμεσον, ως ανωτέρω ελέχθη, αλλά και έμμεσον επίδρασιν επί της μειώσεως των εισαγωγών. Η έμμεσος επίδρασις συνίσταται εις την εκ μέρους της συναλλαγματικης πολιτικης επιδίωξιν προσαρμολογής της αξίας των εισαγωγών προς το μέγεθος το δυνάμενον να άντιμετωπισθή από απόψεως ισοζυγίου πληρωμών, αφ' ενός δια των ενεργητικων αυτου πόρων και αφ' ετέρου δια του ποσοϋ της μειωθεϊσης άμερικανικης βοήθειας. Ός εκ της αναγκαστικης ταύτης κατευθύνσεως, ην ελάμβανεν ή συναλλαγματική πολιτική, αι πιστωτικαι διευκολύνσεις του εισαγωγικοϋ εμπορίου παρέμειναν επί του αυτου επιπέδου, ως και πρότερον, ένω ή μείωσις της ζητήσεως, γενικώς, εις την ελληνικην οικονομίαν, ειχεν ως αποτέλεσμα την μείωσιν των διαθεσίμων εις δραχμάς του εισαγωγικοϋ εμπορίου. Έφ' όσον, θθεν, ο ρυθμός των εισαγωγών θα επρόκειτο να συνεχισθ ή επί της αυτης στάθμης ως και πρότερον, παρίστατο ανάγκη διευρύνσεως των πιστωτικων ευκολιών προς το εισαγωγικόν έμπόριον. Παρατηρείται όμως σημαντικωτάτη μείωσις των προς αυτό τραπεζιτικων χορηγήσεων κατά το 1952.

Το πιστωτικόν πρόβλημα του εισαγωγικοϋ εμπορίου αποτελεί έν τούτοις ένα εκ των λίαν άμφισθητουμένων θεμάτων. Τουτο δε διότι εις τας ανωτέρω παρατηρήσεις θα ήδύνατο εξ ίσου να άντιπαρατηρηθ ή, ότι το εισαγωγικόν έμπόριον άνέ-

στειλε τὸν παλαιότερον ταχὺν ρυθμὸν τῶν εισαγωγῶν ὄχι μόνον λόγῳ τῆς μὴ διευρύνσεως τῶν πιστωτικῶν εὐκολιῶν, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῶν δυσκολιῶν ἐνάπιον τῶν ὁποίων εὐρίσκειτο πρὸς διάθεσιν εἰς τὴν ἐγχωρίαν ἀγοράν, εἰς τὴν προτέραν κλίμακα, τῶν εισαγομένων ἐμπορευμάτων, λόγῳ τῆς ἀυξήσεως τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς. Ἐπίσης δύναται νὰ προστεθῇ, ὅτι ἀνασταλτικὸς τῆς εισαγωγικῆς κινήσεως λόγος ὑπῆρξεν ἡ γενικωτέρα προοπτικὴ περὶ πτωτικῆς ἐξελίξεως τῶν διεθνῶν τιμῶν, ἥτις ἐπίσης ἐπέβαλε τὴν χαλάρωσιν τοῦ ρυθμοῦ τῶν παραγγελιῶν καὶ τῶν ἀνοιγομένων πιστώσεων εἰς τὸ ἐξωτερικόν, δι' εισαγωγῆν ἐμπορευμάτων.

Παρατίθενται, ἤδη, πίνακες περιλαμβάνοντες τὰ στοιχεῖα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου τῆς Ἑλλάδος, ἥτοι τὰς εισαγωγὰς καὶ ἐξαγωγὰς τῶν κυριωτέρων ἐμπορευμάτων, κατ' ἀξίαν εἰς δραχμάς, καὶ κατὰ ποσότητα, κατὰ τὰ ἔτη 1951 καὶ 1952. Ἐπίσης παρατίθενται πίνακες δεικνύοντες τὴν ἑκατοστιαίαν ἀναλογίαν τῶν ἐξαγομένων καὶ εισαγομένων κυριωτέρων ἐμπορευμάτων.

Ἐξαγωγὰι κυριωτέρων ἐμπορευμάτων—Δελτίον Εἰδικοῦ Ἐμπορίου

ΕΙΔΗ	1951		1952	
	Τόννοι	Εἰς χιλ. δρχ.	Τόννοι	Εἰς χιλ. δρχ.
Καπνὸς	31 471	609 946	41 937	789 370
Σταφίς κορινθιακὴ	46 557	208 108	48 805	164 803
Σταφίς σουλτανίνα	18 007	89 662	37 645	150 206
Ἐλαῖαι	7 962	45 302	9 047	42 371
Σῦκα ξηρὰ	10 385	33 872	13 439	40 794
Σταφυλαὶ νωπαὶ	6 948	17 678	4 168	9 546
Σπόγγοι	124	33 146	72	17 022
Δέρματα ἀκατέργαστα	1 320	45 524	1 642	39 780
Οἶνοι εἰς βαρέλια	19 809	34 227	15 451	30 691
Ἐσπεριδοειδῆ	11 743	21 712	8 390	13 939
Ἐλαιόλαδον	210	3 065	288	3 157
Βάμβαξ	4 400	52 703	5 710	85 984
Μαστίχη	181	10 765	106	6 719
Ὄρυζα	—	—	710	2 519
Τερεβινθέλαιον	1 818	9 300	3 074	9 586
Κολοφάνιον	16 524	57 357	13 945	35 505
Σμόρις	10 076	5 676	7 835	3 746
Τσιμέντον	16 107	5 129	10 804	29 529
	203 642	1 283 172	315 068	1 475 267
Μεταλλεύματα	543 899	91 046	710 901	123 560
Λοιπὰ εἶδη	66 758	149 886	103 964	199 580
Σύνολον ἐξαγωγῶν	814 299	1 524 104	1 129 933	1 798 407

Βάσει τῶν ἀνωτέρω ἀριθμῶν, δύναται νὰ διατυπωθῶσιν αἱ κάτωθι γενικωτέραι παρατηρήσεις.

1. Ἡ συνολικὴ ἀξία τῶν ἐξαγωγῶν παρουσιάζει ἀύξησιν μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1951 καὶ 1952 ἀπὸ δρχ. 1 524 δισεκ. εἰς δρχ. 1 798 δισεκ., ἥτοι κατὰ 18 % περίπου. Ἀντιθέτως ἡ συνολικὴ ἀξία τῶν εισαγωγῶν μειοῦται ἀπὸ δρχ. 5 975 δισεκ. εἰς δρχ. 5 194 δισεκ., ἥτοι κατὰ 13 % περίπου.

2. Ἐπίσης διαπιστοῦται οὐσιώδης ποσοτικὴ ἀύησις τῶν ἐξαγωγῶν, ἥτις, προκειμένου περὶ τῶν κυρίων ἐξαγωγίμων προϊόντων, πλὴν μεταλλευμάτων καὶ λοιπῶν

*Αναλογία επί τοις % των κυριωτέρων εξαγομένων εμπορευμάτων επί του συνόλου

Είδη :												
	Καπνός	Σταφίς κορινθιακή	Σταφίς σουλτανίνα	Βάμβαξ	Έλαια	Σύκα ξηρά	Δέρματα άκατέργαστα	Κολοφώνιον	Οίνοι εις βαρέλια	Τσιμέντον	Σπόγγοι	Σύνολον
1951	40,0	13,7	5,9	3,4	3,0	2,2	3,0	3,8	2,3	0,3	2,2	79,8
1952	43,9	9,2	8,3	4,8	2,4	2,3	2,2	2,0	1,7	1,6	1,0	79,4

Εισαγωγαι κυριωτέρων εμπορευμάτων Δελτίου Ειδικού Έμπορίου

ΕΙΔΗ	1951		1952	
	Τόννοι	Εις χιλ. Δρχ.	Τόννοι	Εις χιλ. Δρχ.
Βόες, αγελάδες, βούβαλοι και μόσχοι	9 788	50 975	6 451	31 020
Αιγοπρόβατα	7 002	40 099	4 196	17 933
Κρέατα ωπά	6 155	51 866	2 023	14 161
Κρέατα παρεσκευασμένα	177	1 821	75	1 241
Τυρός εν γένει	2 916	37 629	2 612	33 197
Γάλα άπεστειωμένον και συμπετυκνωμένον	18 735	87 448	9 572	40 262
Σίτος	554 249	865 553	405 168	511 391
*Άλευρα εκ σίτου	14 614	30 706	4 275	9 422
*Όρουζα	22 609	66 960	4 326	12 745
Σάκχαρις	98 240	238 741	68 764	177 991
*Ίλυσ σακχάρως (μέλασσα)	4 153	5 498	5 771	4 730
Δέρματα άκατέργαστα	3 226	55 645	6 899	87 311
Δέρματα κατεργασμένα	49	8 917	32	4 214
Ξυλεία οικοδομική	18 6056	277 031	157 191	252 554
Θείον	1 1998	15 567	8 001	12 577
*Άσφαλτος	1 5225	14 612	17 079	14 160
Γαιάνθρακες εν γένει	38 2075	119 290	277 543	81 178
Πετρέλαιον φωτιστικόν Π. Ελλάδος	5 4505	32 186	63 366	41 363
Πετρέλαιον φωτιστικόν Ν. Χωρών	2 7467	18 606	31 247	18 905
Νάφθα (μαζούτ)	82 1181	364 436	899 373	401 286
*Έλαια και λίπη όρυκτά	1 2818	36 180	15 026	33 084
Βενζίνη	24 9490	189 909	241 755	179 101
Σίδηρος άκατέργαστος εις πλάκας η εις όγκους	11 304	12 744	11 677	21 398
Σίδηρος έλατός η έλκυστός άκατέργαστος	45 551	79 215	44 180	105 504
Σιδηρόφυλλα εν γένει	30 372	89 923	38 618	116 774
Κασσίτερος	168	7 723	212	8 437
Χαλκός	284	4 152	62	804
*Άνθρακικόν νάτριον	6 796	5 700	6 830	6 245
*Υδροξειδιον νατρίου (καυστική σόδα)	5 498	11 327	9 873	17 162
Πολτός η μάζα χάρτου	28 542	119 331	16 165	58 504
Χάρτης κοινός έφημερίδων και περιοδικών	9 810	42 388	13 170	44 544
Καουτσούκ και γουταπέρκα	1 929	27 079	2 888	37 530
Βάμβαξ έκκοκισμένος και τεχνητός	1 080	17 884	328	9 431
Νήματα και κλωσται εκ βάμβακος	730	37 445	177	15 722
*Έρια και τρίχες	3 795	260 703	6 277	269 727
Νήματα και κλωσται εκ έριου	792	79 241	361	31 064
Λοιπά είδη	670 063	2.620 445	502 475	2 471 722
	3 319 382	5 794 975	884 038	5 194 304

Ἐναλογία ἐπὶ τοῖς % τῶν κυριωτέρων
εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων ἐπὶ τοῦ συνόλου

Εἶδη:															
	Ἔτη	Σίτος	Νάφθα	Ἔρια καὶ τρίχες	Ξυλεία οἰκοδομικῆ	Βενζίνη	Σάκχαρις	Σιδηρόφυλλα ἐν γένει	Σιδηρὸς ἐλατὸς καὶ ἑλκυστὸς ἀκατέργαστος	Δέρματα ἀκατέργαστα	Γαϊάνθρακες ἐν γένει	Πολτὸς ἢ μάζα χάρτου	Γάλα ἀπτεσιρ. καὶ συμπετυκν.	Νήματα (βάμβακος καὶ ἐρίου)	Βάμβαξ
1951	14,5	6,1	4,4	3,8	3,2	3,9	1,5	1,3	0,9	2,0	2,0	1,4	2,0	0,3	47,3
1952	9,8	7,7	5,2	4,9	3,5	3,4	2,3	2,0	1,7	1,6	1,1	0,8	0,9	0,2	45,1

εἰδῶν, ἀνήλθεν εἰς 112 000 τόννους (ἀπὸ 203,6 χιλ. εἰς 315,0 τόννους). Τὸ ποσοστὸν αὐξήσεως τῶν ἐξαγωγῶν κατ' ὄγκον εἶναι περίπου 50 %. Ἡ μεγίστη αὐξησις ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐξαγωγὴν τσιμέντου (ἐπταπλασιασθεῖσαν περίπου). Ἐπίσης σημαντικὴ αὐξησις ἔλαβε χώραν εἰς τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ καπνοῦ (33 %) καὶ τῆς σουλτανίνης (διπλασιασμός). Ἡ αὐξησις τῶν ἐξαγωγῶν τῶν μεταλλευμάτων ἀνήλθεν εἰς 50 % περίπου. Μικροτέρας αὐξήσεις παρουσιάζουν αἱ ἐξαγωγαὶ κορινθιακῆς σταφίδος, ἐλαιῶν, σύκων ξηρῶν, ἀκατεργάστων δερμάτων, βάμβακος. Ἀντιθέτως μείωσις διαπιστοῦται εἰς τὰς ἐξαγωγὰς νωπῶν σταφυλῶν, σπόγγων, οἴνων, ἐσπεριδοειδῶν, κολοφωνίου καὶ σμύριδος.

3. Ἀπὸ ἀπόψεως ποσοστοῦ συμμετοχῆς τῶν κυρίων ἐμπορευμάτων εἰς τὰς ἐξαγωγὰς κατὰ τὸ ἔτος 1952, τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ὁ καπνὸς μὲ ποσοστὸν 44% περίπου ἐπὶ τοῦ συνόλου, ἀκολουθοῦν τὰ δύο εἶδη τῶν σταφίδων μὲ ποσοστὸν 17,5% καὶ ἐπακολουθοῦν τὰ λοιπὰ προϊόντα, μὲ ποσοστὸν κυμαινόμενον ἀπὸ 1 ἕως 4,8%. Δέον εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἰδιαιτέρως νὰ μνημονευθῇ τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὰ ἐξαγωγίμα προϊόντα προσετέθησαν καὶ ἐπραγματοποιήθησαν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀξιόλογοι ποσότητες βάρμβακος καὶ τσιμέντου, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1952 καὶ ἐξαγωγῆ ῥύζης.

4. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς εἰσαγωγὰς, εἰς τὴν μείωσιν τῆς ἀξίας τούτων κατὰ τὸ ἔτος 1952 ἀνταποκρίνεται καὶ μείωσις τοῦ ὄγκου, ὁ ὅποιος συνολικῶς περιωρίσθη ἀπὸ τόννους 3 319 χιλ. εἰς 2 884 χιλ. Ἡ μείωσις αὕτη ἀφορᾷ ὄλα σχεδὸν τὰ εἰσαγόμενα εἶδη, ἐκτὸς οὐσιωδῶν τινῶν, ὅπως τὸ φωτιστικὸν πετρέλαιον καὶ ἡ νάφθα, τὰ σιδηρόφυλλα, ὁ χάρτης, καουτσούκ, ἔρια καὶ ἄλλα τινά.

5. Ἀπὸ ἀπόψεως ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου, ἰδιαιτέραν σημασίαν, λόγῳ τῆς διαθέσεως μεγάλων ποσῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος, ἐπέχει ἡ μείωσις τῆς εἰσαγωγῆς σίτου, τοῦ ὁποίου αἱ εἰσαχθεῖσαι ποσότητες κατὰ τὸ 1952 εἶναι ὀλιγώτεραι τοῦ 1951 κατὰ 150 000 τόννων περίπου. Τοιοῦτοτρόπως ὁ σίτος, ὁ ὅποιος ἀντεπροσώπευεν ὡς ποσοστὸν εἰσαγωγῆς κατὰ τὸ 1951 τὰ 14,5 % τοῦ συνόλου, περιωρίσθη εἰς 9,8 % τοῦ συνόλου τὸ 1952. Ἡ μείωσις τῆς εἰσαγωγῆς σίτου συνδέεται ἀμέσως πρὸς τὴν αὐξησιν τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς, τῆς ὁποίας ἡ ἐπίδρα-

ΙΣΟΖΥΓΙΟΝ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩ

(εις χιλιάδας)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

		Έτος 1951	Έτος 1952
Α'. Τρέχουσαι Συναλλαγαι			
I. Έξαγωγαί εμπορευμάτων (Διά κρατικού συναλλάγματος, μέσω κληρικκ και ιδιωτικών ανταλλαγών)		101 864	114 313
II. Πλοία		<u>482</u>	<u>700</u>
		102 346	115 013
III. Άδηλοι πόροι, Ύπηρεσίαι			
Ναυτιλιακόν συναλλαγμα	23 406		28 553
Μεταναστευτικά έμβάσματα	19 983		17 955
Ταξιδιωτικόν συναλλαγμα	6 496		9 585
Άνεφοδ. - έπισκ. πλοίων - άεροπλ.	3 525		2 266
Άσφάλιστρα	848		732
Τόκοι - Μερισίματα	1 108		1 642
Ύπηρεσίαι Δημοσίου έξωτερικού	1 540		1 768
Δαπάναι ξένων άποστολών	2 641		3 092
Λοιπαί πηγαί	<u>5 890</u>	62 437	<u>8 822</u> 74 415
IV. Έπανορθώσεις			
Γερμανικαί	1 815		751
Ίταλικαί	<u>29 567</u>	31 382	<u>25 786</u> 26 537
V. Οικονομική ένίσχυσις			
Άμεσος και έμμεσος άμερικανική βοήθεια	258 710		98 848
Τεχνική βοήθεια	1 524		1 290
Παιδική περιθαλψις	<u>258</u>	260 492	<u>—</u> 100 138
Β'. Κίνησις κεφαλ. και νομισματικού χρυσού			
(Αύξησις ύποχρεώσεων και μείωσις άπαιτήσεων)			
I. Δημοσίου και Τραπεζ. Ίδρυμάτων Μείωσις συν)κών διαθεσίμων Τρ. Έλλάδος	1 003		—
Αύξησις παθητικότητας κληρικκ	<u>2 789</u>	3 792	
II. Ίδιωτών			
α) Έκχώρησις συναλλάγματος (έμβάσματα πρός συντήρησιν)	6 094		9 739
β) Χρησιμοποίησις ίδιωτ. διαθεσίμ.			
— δι' εισαγωγήν εμπορευμάτων	5 217		4 261
— δι' άγοράν πλοίων	<u>3 778</u>	15 089	<u>1 915</u> 15 915
Τακτοποιητέα στοιχεία		<u>1 562</u>	<u>3 666</u>
		<u>477 100</u>	<u>335 684</u>

ΜΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΤΩΝ 1951 & 1952

δολλαρίων)

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

	Έτος 1951		Έτος 1952	
Α'. Τρέχουσαι συναλλαγαι				
I. Εισαγωγαί εμπορευμάτων (Δημοσίου - Ιδιωτών δια κρατ.συν) τος, μέσω κληρικ, δι' ιδιωτικών άνταλλαγών, βάσει τής ξένης βοη- θείας, δι' ίδιου συν)τος κλπ. περι- λαμβανομένων και των ναύλων)		431 570		274 716
II. Πλοία		3 779		8 590
		<u>435 349</u>		<u>283 306</u>
III. Πωλήσεις χρυσού (Εις τὸ ἔσωτερικόν)		12 143		6 192
IV. Ἐργαζομένη πληρωμαί - Ὑπηρεσίαι				
Οικονομικαί ἀνάγκαι ἰδιωτῶν	4 977		7 054	
Οικονομικαί ἀνάγκαι Δημοσίου	5 807		3 966	
Ἀσφάλιστρα	2 387		2 015	
Τόκοι δανείων	1 887		1 718	
Τεχνικὴ ἐκπαίδευσις	1 524		1 290	
Μερίσματα	1 299		965	
Ἄλλα πληρωμαί	8 286	26 167	8 592	25 600
Β'. Κίνησις κεφαλαίων καὶ νομισμα- τικῶν χρυσῶν				
(Μείωσις ὑποχρεώσεων καὶ αὐξήσις ἀπαιτήσεων)				
I. Δημοσίου καὶ Τραπεζ. Ἰδρυμάτων				
α) Αὐξήσις ἐνεργητικότητος κληρικ			1 105	
β) Πληρωμαί δανείων			5 343	
II. Ἰδιωτῶν				
γ) Μεταφοραί κεφαλαίων	2 872		333	
δ) Μεταβολὴ ὑπολοίπων ἰδιωτι- κῶν ἀνταλλαγῶν	<u>569</u>	3 441	<u>969</u>	7 750
III. Αὐξήσις διαθεσίμων συναλλάγμα- τος Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος				6 668
IV. Αὐξήσις διαθεσίμων χρυσῶν Τρα- πέζης τῆς Ἑλλάδος				6 168
		<u>477 100</u>		<u>335 684</u>

σις είναι προφανής τόσο επί του είδους τούτου όσο και επί άλλων τινών ειδών, των οποίων επίσης αι εισαγωγαι ούσιωδώς έμειώθησαν το 1952, όπως τα ζώντα ζώα, τα κωπά κρέατα, τυρός, γάλα, βουζα, βάμβαξ. Των τελευταίων μάλιστα τούτων, ως ανωτέρω έλέχθη, πραγματοποιούνται αξιόλογοι εξαγωγαί, αι δέ παρατηρούμεναι εισαγωγαι άφορουν εις ειδικάς ποιότητας μη παραγομένας εν Ελλάδι.

6. Αι ανωτέρω διατυπωθείσαι παρατηρήσεις στηρίζονται επί των δεδομένων στατιστικής του ειδικού έμπορίου, ήτις άφορά την πραγματικήν κίνησιν, ήτοι τάς άφίξεις εκ του έξωτερικού και φορτώσεις εις το έξωτερικόν έμπορευμάτων. Πλήν των ανωτέρω δεδομένων, αι εισαγωγαι και εξαγωγαι παρακολουθούνται επίσης επί τη βάσει του διατιθεμένου συναλλάγματος δι' άνοιγματα πιστώσεων προς πραγματοποίησιν εισαγωγών, καθώς επίσης και επί τη βάσει των ενεργουμένων εν Ελλάδι πληρωμών έντολής οικων του έξωτερικού προς πραγματοποίησιν εξαγωγών. Τα δεδομένα ταύτα περιέχονται εις το ίσοζύγιον πληρωμών το καταριζόμενον υπό της Τραπεζής της Ελλάδος, το όποιον περιλαμβάνει όχι αναλυτικά αλλά συνολικά δεδομένα, τόσο επί των εισαγωγών και εξαγωγών, όσο και επί των λοιπών στοιχείων των εισπράξεων και πληρωμών της χώρας.

Εις τάς σελίδας 576 και 577 παρατίθεται πίναξ του ίσοζυγίου πληρωμών της Ελλάδος κατά τά έτη 1951-52. Επί του πίνακος του ίσοζυγίου τούτου πληρωμών δύνανται να διατυπωθούν αι κάτωθι γενικαι παρατηρήσεις.

1. *Επί του έμπορικου ίσοζυγίου*

Το σύνολον των εξαγωγών παρουσιάζει αύξησιν κατά το 1952 έναντι του 1951 κατά 12% (εξαγωγαι 1952 δολλ. 115,0 εκατ. έναντι δολλ. 102,3 εκατ. του 1951). Το σύνολον των εισαγωγών παρουσιάζει μείωσιν κατά το 1952 έναντι του 1951 κατά 35% περίπου, ενώ τα δεδομένα της στατιστικής του ειδικού έμπορίου δημοσιεύουν μείωσιν 18%. Συμφώνως προς τά στοιχεία του ίσοζυγίου των πληρωμών, αι άνοιγείσαι πιστώσεις του 1952 άνήλθον εις δολλ. 283,3 εκ. έναντι δολλ. 435,3 εκατ. του 1951. Είναι προφανές, βάσει των δεδομένων της στατιστικής του ειδικού έμπορίου, ότι το ρεύμα άφίξεως έμπορευμάτων (pipe line) κατά το 1952 ήτο ανώτερον κατά το αυτό έτος από τάς άνοιγείσας πιστώσεις. Η διαφορά μεταξύ των δύο δεδομένων των εισαγωγών δεικνύει κατ' αρχήν την μείωσιν κατ' αξίαν ήτις θα εκδηλωθή εις το μέλλον εις το ρεύμα άφίξεως των εισαγωγών. Επίσης, έξ δλων των ύπαρχουσών ένδειξεων δύναται να παρατηρηθή ότι ή ποσοτική μείωσις του όγκου των εισαγωγών έμπορευμάτων ύπήρξεν κατ' αναλογίαν μικροτέρα του ποσοτού μείωσεως της αξίας αυτών, πράγμα το όποιον όφείλεται εις την σημειωθείσαν κάμψιν των διεθνών τιμών και δεικνύει κατ' αρχήν ευμενεστέραν εξέλιξιν των όρων έμπορίου δια την Ελλάδα κατά το έπισκοπούμενον έτος*.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω κινήσεων από άπόψεως ίσοζυγίου πληρωμών ύπήρξεν ή προμνησθείσα ήδη μείωσις του έλλειμματος του έμπορικου ίσοζυγίου κατά δολλ. 164,7 εκατ. (έλλειμμα έμπορικου ίσοζυγίου 1951 δολλ. 333 εκατομ.·

(*) Εις την παρούσαν έπισκόπησιν δέν έπιχειρείται ή διατύπωσις παρατηρήσεων επί του προβλήματος των όρων έμπορίου, καθόσον τούτο προϋποθέτει ειδικήν έρευναν και χρησιμοποίησιν ειδικών δεδομένων.

1952 δολλ. 186,3 εκατομ.). Οί λόγοι, οΐτινες επέδρασαν επί τής τοιαύτης εξέλιξης, εξετέθησαν εν αρχή τής παρούσης μελέτης.

2. *Ἐπὶ τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν*

1. Ουσιώδης ἀξησις διαπιστοῦται κατὰ τὸ 1952 εἰς τὰς ἀδήλους λεγομένας εἰσπράξεις, ἦτοι τὸ εἰσρέον εἰς τὴν χώραν συνάλλαγμα ἐξ ὑπηρεσιῶν καὶ ἄλλων πόρων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Τὸ εἰσαχθὲν συνάλλαγμα ἐκ τής κατηγορίας ταύτης ἀνῆλθεν εἰς δολλ. 86,3 εκατ. ἔναντι δολλ. 74,4 εκατ. τοῦ 1951. Ἐσημειώθη δηλαδὴ ἀξησις δολλ. 11 εκατ. περίπου. Αἱ ἀδήλοι πληρωμαὶ ἀντιθέτως παρουσιάζονται σταθεραί, ἀνελθούσαι τὸ 1952 εἰς δολλ. 25,6 εκατ. ἔναντι δολλ. 25,9 τοῦ 1951. Τὸ καθαρὸν ἀποτέλεσμα ἐκ τής κινήσεως τῶν ἀδήλων στοιχείων εἶναι κατὰ τὸ 1952 ἐνεργητικόν, ἀνερχόμενον εἰς δολλ. 48,8 εκατ. ἔναντι ἀντιστοίχως ἐνεργητικοῦ τοῦ 1951 ἀνελθόντος εἰς δολλ. 37 εκατομ.

2. Ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις, τής ὁποίας ἔτυχεν ἡ Ἑλλάς κατὰ τὸ 1952, περιωρίσθη εἰς δολλ. 100,1 εκατομ. ἔναντι δολλ. 260,5 εκατομ. τοῦ 1951. Ἡ μείωσις τής βοηθείας ἀνῆλθεν εἰς δολλ. 160,4 εκατομ., εἶναι δὲ περίπου ἴση πρὸς τὴν μείωσιν τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου τής χώρας. Ἐπίσης μείωσις ἔλαβε χώραν καὶ εἰς τὸ κονδύλιον τῶν ἐσόδων ἐξ ἐπανορθώσεων, τὸ ὁποῖον ἀπὸ δολλ. 31,5 εκατομ. περίπου τὸ 1951 περιωρίσθη εἰς δολλ. 26,5 εκατομ. τὸ 1952.

3. Ἡ κίνησις κεφαλαίων ὡς ἐνεργητικόν μὲν στοιχεῖον τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν παρουσιάζει μείωσιν μεταξὺ 1951 καὶ 1952 κατὰ δολλ. 2 εκατ. περίπου (σύνολον εἰσρέυσαντος συναλλάγματος ἐκ κινήσεως κεφαλαίων τὸ 1951 δολλ. 17,9 εκατ., τὸ 1952 δολλ. 15,9 εκατ.). Ἀντιθέτως, ὡς παθητικὸν στοιχεῖον ἡ κίνησις τῶν κεφαλαίων παρουσιάζει μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1951 καὶ 1952 ἀξησιν κατὰ δολλ. 3,6 εκατ. (ἀπὸ δολλ. 4,2 εκατομ. τὸ 1951 εἰς δολλ. 7,8 εκατ. τὸ 1952). Τοιοῦτοτρόπως, ἡ παθητικότης τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν ἀπὸ ἀπόψεως κινήσεως κεφαλαίων δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ηἰδέθη τελικῶς μεταξὺ 1951 καὶ 1952 κατὰ δολλ. 5,6 εκατ. περίπου. Ἡ ἀξησις αὕτη κατὰ κύριον λόγον ὀφείλεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐξωτερικοῦ χρέους τής Ἑλλάδος καὶ δὴ τοῦ Surplus Property Loan, καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς τὴν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀξησιν τής παθητικότητος τῶν κλήρικ.

4. Σημαντικὴ εἶναι ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1952 ἐπελθούσα μεταβολὴ τοῦ ἀποθέματος συναλλαγματικῶν διαθέσιμων καὶ χρυσοῦ τής Τραπεζῆς τής Ἑλλάδος. Κατὰ τὸ ἔτος 1951 τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα τής ἰσοσκελίσεως τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν ἦτο μείωσις τοῦ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος τής Τραπεζῆς τής Ἑλλάδος κατὰ δολλ. 1 περίπου εκατομ., ἐνῶ κατὰ τὸ ἔτος 1952 ἐπέργεσται ἀξησις τοῦ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος καὶ τοῦ ἀποθέματος χρυσοῦ κατὰ δολλ. 12,8 ἐκ. Ἐπίσης οὐσιώδης εἶναι ἡ διαπίστωσις ὅτι, ἐνῶ κατὰ τὸ ἔτος 1951 διετέθησαν ἐκ τοῦ ἀποθέματος τής Τραπεζῆς τής Ἑλλάδος δολλ. 12,1 εκατ. διὰ τὴν πολιτικὴν τής στηρίξεως τής τιμῆς τής χρυσῆς λίρας διὰ πωλήσεις χρυσῶν λιρῶν εἰς τὸ ἐσωτερικόν, κατὰ τὸ 1952 διετέθησαν διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν μόνον δολλ. 6,2 εκατ. καί, ὡς ἤδη ἐμνημονεύθη, μόνον κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ ἔτους, καθ' ἕσον κατὰ τὸ ὑπόλοιπον χρονικὸν διάστημα μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1953 οὐδὲν ποσὸν διετέθη ἐκ τοῦ ἀποθέματος τής Τραπεζῆς πρὸς πώλησιν χρυσῶν λιρῶν.

Ἐκ τῆς δλης προηγηθείσης ἐπισκοπήσεως, τὸ γενικώτερον συμπέρασμα εἶναι ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1952 ἡ συναλλαγματικὴ θέσις τῆς Ἑλλάδος παρουσίασε σημαντικὴν βελτίωσιν, δι' οὗς ἀνωτέρω ἐξετέθησαν λόγοι. Οὐχ ἤττον τὸ βασικὸν πρόβλημα τῆς ἰσοσκελίσεως τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν, καὶ πλέον συγκεκριμένως τῆς ἐξευρέσεως ἐπαρκῶν συναλλαγματικῶν πόρων ἐξ οἰασθήποτε ἄλλης πηγῆς πρὸς κάλυψιν τοῦ ἐκ τρεχουσῶν συναλλαγῶν προκύπτοντος ἐλλείμματος, δὲν ἐπαυσεν ὑφιστάμενον, ἂν καὶ εἶχεν ἀποβάλλει τὴν προτέραν του ὄψιν. Παραμένει ὅθεν βασικὸς πρὸς ἰσοσκέλισιν τοῦ ἐλλείματος παράγων πάντοτε ἡ ἐξωτερικὴ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τῆς Ἑλλάδος.

Ταυτοχρόνως κατέστη σαφές ὅτι ἡ μείωσις τῶν εἰσαγωγῶν, αἵτινες κατὰ τὸ ἔτος 1952 κατὰ τὸ μεγαλύτερον αὐτῶν μέρος ἀντεπροσώπευον καταναλωτικὰ ἀγαθὰ, δὲν θὰ ἦτο ἐνδεδειγμένον, χάριν τῆς διατηρήσεως τῆς οἰκονομικῆς σταθερότητος τῆς χώρας καὶ τῆς ἰσορροπίας εἰς τὴν πλάστιγγα τῆς προσφορᾶς τῶν ἀγαθῶν, νὰ συμπίσθουν ἐτι περαιτέρω. Ἡ μείωσις τῶν ἀνοιγομένων πιστώσεων δι' εἰσαγωγὰς εἶναι πολὺ πιθανὸν ὅτι δὲν ἔσχεν ἰσχυρὸν ἀντίκτυπον κατὰ τὸ ἔτος 1952, καθόσον κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο συνεχίζεται, ὅπως ἐλέχθη, τὸ ρεῦμα τῶν εἰσαγωγῶν τῶν προγενεστέρων ἐτῶν. Ὁ κίνδυνος ὅθεν ἔγκειται εἰς τὴν συμπίσιν τῶν εἰσαγωγῶν, ἦτις, ἐφ' ὅσον ἡ ἀμερικανικὴ βοήθεια θὰ περιωρίζετο ἐτι μᾶλλον, ὅπως καὶ περιωρίσθη, κατ' ἀνάγκην θὰ ὠδήγει εἰς τὴν μείωσιν καὶ τοῦ ὄγκου καὶ τῆς ἀξίας τῶν εἰσαγωγῶν κατὰ τὸ τρέχον καὶ τὰ προσεχῆ ἔτη.

Ἡ ἰσορροπία, ἐπομένως, τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν τῆς Ἑλλάδος ἦτο ἄκρως εὐπαθὴς καὶ ἡ ἰσοσκέλισις τοῦ ἰσοζυγίου τούτου ἔπρεπε νὰ ἐπιδιωχθῆ διὰ μέτρων δυναμένων νὰ ὑποκαταστήσουν τὸν ρόλον τῆς μειουμένης ἀμερικανικῆς βοήθειας. Ὡς τοιοῦτον μέτρον ἐλήφθη κατὰ τὴν 9ην Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1953 ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος δι' αὐξήσεως τῆς τιμῆς τοῦ δολλαρίου ἀπὸ δρχ. 15 000 εἰς δρχ. 30 000, ἀναλόγως δὲ καὶ τῶν τιμῶν τῶν λοιπῶν ξένων συναλλαγμάτων. Διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἐπεδιώχθη κατὰ θάσιν ἡ δημιουργία πραγματικῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι θὰ ὑπεβοήθουν τὴν ἰσοσκέλισιν τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν ἐξαγωγῶν καὶ τῶν ἀδήλων πόρων, ἀντιστοίχως δὲ διὰ περιορισμοῦ τῶν ἀδήλων πληρωμῶν καὶ τῶν εἰσαγωγῶν ἀλλὰ εἰς ὅρια μὴ δημιουργοῦντα κινδύνους διὰ τὴν ἐλληνικὴν οἰκονομίαν. Τὸ μέτρον τοῦτο τῆς συναλλαγματικῆς ἀναπροσαρμογῆς ἐμπίπτει εἰς τὸ διανοσόμενον ἔτος 1953, τὰ δὲ ἀναμενόμενα ἐξ αὐτῆς εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα ἀλλὰ καὶ αἱ ἐξ αὐτῆς συνέπειαι εἰς τὴν ἐλληνικὴν οἰκονομίαν εὐρίσκονται εἰσέτι ἐν πλήρει ἐξελίξει.